

Krátka správa o výsledku kontroly postupu colných orgánov pri zistení porušenia colných predpisov a následnom konaní pri riešení colných priestupkov a colných deliktov

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) vykonal v súlade s plánom kontrolnej činnosti na rok 2007 kontrolu postupu colných orgánov pri zistení porušenia colných predpisov a následnom konaní pri riešení colných priestupkov a colných deliktov.

Kontrola bola vykonaná v období september až december 2007 v colných úradoch (ďalej len „CÚ“) Tmava, Trenčín, Nitra, Košice, Čierna nad Tisou a v Colnom riaditeľstve Slovenskej republiky (ďalej len „CR SR“).

Účelom kontroly bolo preveriť súlad postupu colných orgánov pri zistení porušenia colných predpisov a následnom konaní pri riešení colných priestupkov a colných deliktov s príslušnými všeobecne záväznými predpismi a colnými predpismi.

Predmetom kontroly bola evidencia colných priestupkov a colných deliktov za obdobie od 01.05.2004 do 30.06.2007, dodržiavanie subjektívnej a objektívnej lehoty pri vydaní rozhodnutia o uložení sankcie, postup CÚ v odvolacom konaní v oblasti colných priestupkov a colných deliktov, kontrola druhu uloženej sankcie, výšky uložených pokút, ich úhrada v zákonom stanovenej lehote, neuhradené pokuty a ich vymáhanie.

NKÚ SR zistil, že CÚ Nitra nevedol evidenciu colných priestupkov a colných deliktov v súlade s § 16 ods. 2 písm. d) zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach v znení neskorších predpisov. U ostatných kontrolovaných colných úradov neboli zistené žiadne nedostatky vo vedení evidencie.

NKÚ SR preveril dodržiavanie subjektívnej a objektívnej lehoty pri vydaní rozhodnutia o uložení sankcie a zistil, že nie všetky kontrolované CÚ postupovali v súlade s § 3 ods. 3 a § 49 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, keď v 78 prípadoch nerozhodli vo veci v zákonnej 30 dňovej lehote, čo predstavovalo 26,17 % z 298 kontrolovaných prípadov colných priestupkov a colných deliktov.

Pri kontrole postupu colných úradov v odvolacom konaní bolo zistené, že CÚ Tmava v 2 prípadoch nemal založené odvolanie účastníka konania ani rozhodnutie odvolacieho orgánu a v 2 prípadoch colný úrad v prípravnom konaní dlhodobo nekonal (až 8 mesiacov), čím postupoval v rozpore s ustanovením § 3 ods. 3 správneho poriadku. Podobné nedostatky boli zistené aj v CÚ Čierna nad Tisou, ktorý v 2 prípadoch nekonal vo veci viac ako 4 mesiace.

NKÚ SR nezistil nedostatky v dodržiavaní zákonom stanovených lehôt v odvolacom konaní v oblasti colných priestupkov a colných deliktov v CÚ Nitra a CÚ Trenčín.

Pri kontrole postupu CR SR v odvolacom konaní v oblasti colných priestupkov a colných deliktov skontroloval NKÚ SR celkom 47 podaní, resp. odvolaní, ktoré do 30.06.2007 CR SR nevybavilo a zistil, že:

- v 6 prípadoch v dôsledku nečinnosti CR SR márne uplynula dvojročná lehota na uloženie sankcie za porušenie colných predpisov,
- v 41 prípadoch CR SR postupovalo v rozpore s ustanovením § 49 Správneho poriadku, keď nedodržalo zákonom stanovenú lehotu na rozhodnutie, v niektorých prípadoch nedodržalo ani náhradnú lehotu stanovenú Ministerstvom financií SR, čím postupovalo v rozpore s ustanovením § 3 ods. 3 Správneho poriadku.
- v 8 prípadoch z predchádzajúcich 41 CR SR nekonalo vôbec.
- v jednom prípade CR SR nepredložilo kontrolnej skupine NKÚ SR vyžiadaný spis s odôvodnením, že ho nebolo možné nájsť.

NKÚ SR preveril výberovým spôsobom v kontrolovaných CÚ druh a výšku uloženej sankcie, výšku neuhradených sankcií ako aj postup colných úradov pri vymáhaní neuhradených pokút uložených za colné priestupky a colné delikty, pričom nezistil nedostatky.

Z výsledkov kontroly vyplýva, že v priebehu celého kontrolovaného obdobia na všetkých kontrolovaných colných úradoch ako aj na CR SR opakovane dochádzalo k nedodržaniu zákonom stanovených lehôt pri prejednávaní colných priestupkov a colných deliktov. Evidencia colných priestupkov a colných deliktov bola, okrem jedného prípadu, vedená v súlade s platnými právnymi predpismi. Pri vymáhaní pokút a s nimi súvisiacich nákladov konania nedošlo k porušeniu zákona, avšak v mnohých prípadoch bol spôsob vymáhania formálny, nevedol k žiadnym výsledkom a opakovaním procesných krokov pri vymáhaní vznikali štátu ďalšie náklady.

NKÚ SR odporučil štatutárnym zástupcom kontrolovaných subjektov vo veci riadenia výkonu štátnej správy:

- aby podania (odvolania) vo veci porušenia colných predpisov a s nimi súvisiaci colný dlh vybavoval jeden zamestnanec právneho odboru, resp. colno-právneho oddelenia, pod dohľadom svojho predstaveného,
- aby sa colné úrady po uplynutí 90 dní odo dňa postúpenia podania (odvolania) CR SR písomne informovali o stave odvolacieho konania,
- iniciovať prijatie takých legislatívnych zmien, ktoré by od právnických a fyzických osôb z krajín EÚ a krajín, s ktorými má SR uzavretú medzinárodnú zmluvu, umožňovali colným orgánom vymáhať pokuty do 1500 EUR a u fyzických a právnických osôb z ostatných krajín ukladať pokuty iba v blokovom konaní.

Na základe zistení NKÚ SR prijali kontrolované subjekty celkom 26 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR následne kontrolovať.